

FAKTA OM REGION SJÆLLAND

1. Socioøkonomiske karakteristika for Region Sjælland

Region Sjælland har i alt ca. 817.900 indbyggere, og indbyggertallet har været relativt stabilt de seneste år. Beskæftigelsen i Region Sjælland var i 2011 på ca. 323.000 beskæftigede. I den private sektor er beskæftigelsen størst inden for handel (16,3 pct.), industri (10,0 pct.) og bygge- og anlægssektoren (7,3 pct.) (opgjort i pct. af den samlede beskæftigelse). Sammenlignet med hele landet er Region Sjælland især specialiseret inden for bygge og anlæg. Region Sjællands primære uddannelsesinstitutioner er Roskilde Universitetscenter, professionshøjskolen UC Sjælland og Erhvervsakademi Sjælland. Hovedparten af kommunerne i regionen betegnes som landdistrikter, og der er 11 Lokale Aktions Grupper i regionen, heraf 6 under Landdistriktsprogrammet, 1 under Fiskeriprogrammet og 4, der omfatter begge programmer.

Boks 1: Udvalgte data for regionen

BESKÆFTIGELSE
Den sæsonkorrigerede ledighed i regionen var i marts 2012 på 6,3 pct., hvilket er på niveau med landsgennemsnittet (6,2 pct.).
Det seneste år (2010 til 2011) er beskæftigelsen faldet med ca. 3.200 personer i Region Sjælland.
PRODUKTIVITET
Region Sjælland har i perioden 2000-2010, som den eneste af de fem regioner haft en negativ produktivitetsvækst. Den gennemsnitlige årlige produktivitetsvækst i Region Sjælland var på -0,1 pct. i perioden 2000-2010.
IVÆRKSÆTTERI / INNOVATION
Etableringsraten, der angiver antallet af nye virksomheder i forhold til eksisterende virksomheder, er i Region Sjælland er 6,2 pct., hvilket er lidt lavere end i landet som helhed (6,7 pct.) (2009).
I Region Sjælland kom 6,4 pct. af iværksætterne ind i et solidt vækstforløb (målt på antal ansatte), mod 6,9 pct. på landsplan (2009).
45 pct. af virksomhederne i Region Sjælland var innovative i 2008-2010, hvilket er lidt under landsgennemsnittet på knap 47 pct. (innovation omfatter produkt- og procesinnovation, markedsføringsinnovation og organisatorisk innovation).
UDDANNELSE
Andelen af unge, der forventes at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse, er 89 pct. i Region Sjælland, mens landsgennemsnittet er 89,6 pct. (2010).
I Region Sjælland forventes 49,8 pct. af en ungdomsårgang at gennemføre en videregående uddannelse mod 53,6 pct. på landsplan (2010).
Med hensyn til de lange videregående uddannelser ligger Region Sjælland også lidt under landsgennemsnittet, idet 20,5 pct. af en ungdomsårgang forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse mod 23,8 pct. i hele landet (2010).
30 pct. af de 30-64 årige i Region Sjælland har inden for de seneste fire uger deltaget i uddannelsesaktiviteter (2010). Andelen har været stigende de seneste år og er ligesom i de øvrige danske regioner betydeligt højere end i udlandet.

2. Vækstforum Sjælland: Strategi og investeringer

Regional erhvervsudviklingsstrategi

Vækstforum er omdrejningspunktet for den regionale vækstindsats. Her samles repræsentanter for erhvervslivet, viden- og uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og lokale og regionale myndigheder – aktører, der har førstehåndskendskab til erhvervslivets udfordringer og de regionale vækstbetingelser. Vækstforum består af 20 medlemmer. Én af de kommunale repræsentanter skal repræsentere yderområderne.

Boks 2. De regionale vækstforas opgaver

De regionale vækstfora har til opgave at:

- Udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi for regionen med udgangspunkt i områdets rammevilkår og erhvervsspecialisering
- Overvåge de regionale og lokale vækstvilkår
- Udvikle og afgive indstilling – inden for den regionale erhvervsudviklingsstrategi – om medfinansiering af erhvervsudviklingsaktiviteter til regionsrådet om regionale udviklingsmidler og til staten om strukturfondsmidler
- Sætte fokus på yderområder, idet vækstforaene i gns. skal anvende mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne til gavn for yderområderne fra 2007-13. Vækstforum Sjælland skal anvende 42 pct. af strukturfondsmidlerne til gavn for yderområderne.

Med udgangspunkt i de regionale styrker og udfordringer i region Sjælland, har Vækstforum Sjælland udarbejdet en erhvervsudviklingsstrategi for perioden 2011-2014. Strategiens vision og fokusområder er beskrevet nedenfor i boks 3.

Boks 3: Vækstforum Sjællands erhvervsudviklingsstrategi

Vision: Region Sjælland er i 2015 den grønne region mellem metropolerne med et værdiskabende og miljørigtigt erhvervsliv i fokus.

Strategi: Vækstforum fokuserer i perioden 2011-2014 på regionens erhvervsmæssige styrkepositioner inden for a) cleantech/energi/miljø; b) farma/medico; c) fødevarer/landbrug og d) turisme. Der fokuseres samtidig på en tværgående indsats for innovation, kompetenceudvikling og udnyttelse af regionens geografiske placering i tilknytning til etableringen af den faste forbindelse over Femern Bælt.

Økonomiske rammer

Realiseringen af vækstforums erhvervsudviklingsstrategi sker primært gennem anvendelsen af regionale udviklingsmidler og EU-strukturfondsmidler. Region Sjælland har i gennemsnit fra 2007-2011 afsat knap 91 mio. kr. til erhvervsudvikling af de regionale udviklingsmidler. Der ud over råder vækstforum i samme periode årligt over ca. 72 mio. kr. strukturfondsmidler.

Nedenfor i tabel 1 vises finansieringen af vækstforums strategi og handlingsplaner fra 2007-2011.

Tabel 1: Vækstforums anvendelse af midler fordelt på finansieringskilder *

År	Regionale erhvervsudviklingsmidler (mio. kr.)	Strukturfondsmidler (mio.kr.)		Medfinansiering (mio.kr.)	
		Regionalfond	Socialfond	Virksomheder	Anden
2007	102,8	26,1	31,7	n.a.	n.a.
2008	99,4	103,7	43,0	105,6	166,8
2009	114,8	90,5	37,8	95,9	104,7
2010	70,6	44,7	43,4	68,2	126,1
2011	65,8	49,7	124,3	107,1	153,1

* Tallene i tabellen stammer fra Danske Regioner, der baserer sine oplysninger på budgettal. Tallene er udtryk for vækstforums forventninger til projekternes finansiering, men er ikke reguleret for realiserede ændringer og kan derfor ikke sammenlignes med vækstforums regnskabsoplysninger.

I 2011 indstillede Vækstforum Sjælland 42 initiativer. De fem største investeringer optog 45 pct. af årets samlede forbrug af regionale udviklingsmidler og strukturfondsmidlerne og gik til følgende større projekter (beløbet angiver tilskuddets størrelse):

- Medarbejdere i verdensklasse (33,5 mio. socialfond)
- Globale Vækstvirksomheder i Region Sjælland (18 mio. socialfond + 2,6 mio. regionale udviklingsmidler)
- Nye veje – nye job (18,4 mio. socialfond)
- Fødevarerprojektet om mad og måltider i Region Sjælland (9,4 mio. regionalfond + 5,2 mio. socialfond + 3,0 mio. regionale udviklingsmidler)
- IMODUS – Inklusion af mænd og drenge gennem uddannelsesudvikling på Sjælland (11 mio. socialfond)

Udvalgte projekter prioriteret af Vækstforum Sjælland i perioden 2007-2011

De regionale vækstfora investerer i udviklingen af regionale rammevilkår. I henhold til lov om erhvervsfremme og de danske strukturfondsprogrammer investerer vækstforaene særligt i projekter inden for:

- Innovation: Fx at styrke samspillet mellem virksomheder og viden- og uddannelsesinstitutioner eller mellem virksomhederne indbyrdes, særligt inden for regionale erhvervs-mæssige styrkepositioner. Andre projekter vedrører fx udnyttelse af ansattes innovationspotentiale eller anvendelse af ny teknologi.
- Iværksætteri: Gennem etablering af nye virksomheder og understøttelse af nye virksomheders muligheder for at blive til vækstvirksomheder. Fx investerer vækstfora i rådgivningsfaciliteter, udviklingsparker, udvikling af nye finansieringstilbud til iværksættere og kampagner med henblik på at fremme iværksætterkulturen.
- Udvikling af menneskelige ressourcer: Ved at understøtte, at flere gennemfører erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og at flere efteruddanner sig. Ved at udvikle samspillet mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv, for derved at få bedre uddannelser. Samt at styrke grundlaget for opkvalificering ved at fremme fleksibilitet, organisationsudvikling og gode ledelseskompetencer i de enkelte virksomheder.

Nedenfor er beskrevet udvalgte projekter, som Vækstforum Sjælland har støttet fra 2007-2011:

INNOVATION: Innovation og kommerialisering i sundhedssektoren

Målet med projektet er at nyttiggøre innovationsevnen i institutioner og virksomheder og få de gode idéer frem i lyset, så de kan skabe større kvalitet og effektivitet og bidrage til kommerialisering af de gode ideer. I projektet deltager sygehuse, kommuner, virksomheder og videninstitutioner. Med udgangspunkt i medarbejder- og brugerdreven innovation blev der afholdt en række workshops og innovationsaktiviteter samt screening af gode ideer. Projektet har bidraget til at identificere 700 gode ideer, 3 potentialevurderinger, 3 OPI projekter samt etablering af 4 virksomheder.

Erfaringerne har dannet baggrund for den store indsats som Vækstforum Sjælland pt. gennemfører inden for OPI og sundhedsinnovation bl.a. ved etablering af Sundhedsinnovation Sjælland (SIS).

Projektoplysninger

Projektholder: Forskerparken CAT

Startdato og slutdato: 1. januar 2008 - 31. december 2010

Økonomi: Samlet budget er 6,2 mio. kr. Modtaget støttebeløb fra Vækstforum Sjælland 2,3 mio. kr. regionale erhvervsudviklingsmidler.

IVÆRKSÆTTERI: Vækstfabrikker

Væksthus Sjælland har i samarbejde med 10 kommuner i Region Sjælland etableret 10 innovative kontormiljøer – kaldet vækstfabrikker - for iværksættervirksomheder. Konkret er vækstfabrikken et særligt udviklingsmiljø for iværksættere og virksomheder med en kommercielt bæredygtig idé eller produkt.

Konceptet er bygget op om en inkubator for vækstiværksættere og -virksomheder. Vækstfabrikkerne retter sig mod lokale vækstiværksættere og mindre virksomheder med vækstpotentiale. Vækstfabrikkerne skal skabe gode vækstfremmende miljøer, der understøtter virksomhedernes potentiale og ambitioner.

Vækstfabrikkernes centrale element er et koncept af vejledning og uddannelse af virksomhederne. Endvidere indbefatter konceptet screening af virksomhederne, vækstforløb, uddannelse, netværk og mentoring. Det er muligt som nystartet virksomhed at bo på Vækstfabrikken i op til 3 år.

De første vækstfabrikker blev etableret i 2010. Indtil foråret 2012 er der flyttet 113 potentielle vækstvirksomheder ind på de 10 forskellige regionale vækstfabrikker, og målsætningen er, at mindst 150 virksomheder skal gennemgå vækstforløbet i projektets levetid.

Projektoplysninger:

Projektholder: Væksthus Sjælland

Projektperiode: Oktober 2009 - juni 2014

Økonomi: Det samlede budget er 30 mio. kr. Heraf medfinansierer Vækstforum Sjælland med 15 mio. kr. fra EU's Regionalfond

UDVIKLING AF MENNESKELIGE RESSOURCER

Medarbejdere i verdensklasse

Seks private virksomheder i Region Sjælland er gået sammen om at kompetenceudvikle mere end 1000 sjællandske ledere og medarbejdere. Projektet vil kortlægge medarbejdernes kompetencer og deres parathed til at møde fremtidens udfordringer. Målet for projektet er, at den enkelte medarbejder i de seks virksomheder vil stå stærkere på fremtidens arbejdsmarked. Samtidig vil de nye kompetencer også kunne komme andre virksomheder til gavn og være med til at udvikle den regionale konkurrencekraft. Aktiviteterne i projektet udvikles løbende og bliver en blanding af faglig, personlig og tværorganisatorisk kompetenceudvikling. Undersøgelser fra DNP Denmark viser, at effekten ved at opkvalificere og give medarbejdere mere ansvar har øget omsætningen med 30 % på fem år.

Region Sjælland har historisk været præget af mange produktionsvirksomheder. Disse virksomhedstyper forlader Danmark i disse år. Hvis denne udvikling skal vendes, er det vigtigt at have en kvalificeret arbejdsstyrke, som dels kan være med til at øge virksomhedernes produktivitet, dels øge mulighederne for at tiltrække nye virksomheder til regionen. Derudover vil etableringen af den nye Femern Bælt forbindelse også medføre nye krav til de virksomheder, som er orienteret mod de internationale markeder.

Projektoplysninger:

Projektpartnere er Bisca i Stege, Sun Chemical fra Køge, CP Kelco fra Lille Skensved, Royal Unibrew fra Faxe, DNP Denmark i Karlslunde og KRAM Madservice i Køge.

Økonomi: Det samlede budget er 67,3 millioner kroner, Vækstforums Sjælland medfinansierer halvdelen via EU's socialfond.

Projektperiode: 2011-2013

ANDRE REGIONALE SATSNINGER:

Samarbejde med DTU om viden og innovation i virksomheder

Vækstforum Sjælland har en indgået en samarbejdsaftale med DTU for perioden 2011-2014. Formålet med aftalen er at bidrage til øget udnyttelse af forskningsbaseret viden i regionens virksomheder. Det sker inden for de områder i Vækstforums Sjællands erhvervsudviklingsstrategi, hvor DTU, herunder Campus Risø, står særligt stærkt, såsom grønne energiteknologier og medico og sundhed. Aktiviteterne handler om matchmaking mellem virksomheder og forskere, screening og modning af behovs- og teknologidrevne innovationsprojekter. Samarbejdsaftalen har ført til flere nye videnstunge virksomheder. Blandt andet Bladena i Ringsted. Bladena er en nystartet virksomhed, som leverer viden og løsninger til, hvordan vindmøllevinger kan blive stærkere og lettere. Virksomheden er udsprunget af den forskning, der foregår inden for vindenergi på Risø. DTU har bidraget med hjælp til kommerciel og teknologisk modning, og samtidig har CAT bidraget med innovationsmidler.

Projektoplysninger

Tilsagnsmottager: DTU

Økonomi: Aktiviteterne finansieres med 22,3 mio. kr. regionale erhvervsudviklingsmidler for hele perioden.

Projektperiode: Samarbejdsaftale 1.1.2011-31.12.2014. Årlig kontrakt indgås.

GRO - Grønne Regionale Madoplevelser

GRO udgør det centrale element i Vækstforums fødevareretsatsning. Projektet skal skabe økonomisk og beskæftigelsesmæssig vækst og udvikling i hele fødevarer-værdikæden. Innovation og uddannelse skal sammen med branding og udvikling af madoplevelser øge erhvervets innovationsevne, skabe øget værdi og beskæftigelse i regionens fødevareretsvirksomheder og udvikle afsætning regionalt, nationalt og internationalt.

Projektet har tre fokusområder: Forretningsudvikling og branding, produkt-, service- og konceptudvikling og kompetenceudvikling i hele fødevarerhvervet.

Projektoplysninger

Projektet gennemføres i samarbejde mellem regionale fødevareraktører: Roskilde Universitet, Uddannelsescentret i Roskilde (Slagteriskolen), University Collage Sjælland, Østdansk Turisme, Roskilde Festival og Grønt Center.

Økonomi: Samlet budget er 30 mio. kr., som medfinansieres med 2 mio. kr. regionale erhvervsudviklingsmidler og 15 mio. kr. fra Socialfonden og Regionalfonden.

Projektperiode: 1. maj 2011-1. maj 2014.

For yderligere information om Vækstforum Sjælland se:

<http://www.regionsjaelland.dk/Politik/vaekstforum-sjaelland/Sider/default.aspx>

For yderligere projekter fra Vækstforum Sjælland og andre vækstfora se:

<http://www.ebst.dk/eustrukturfonde.dk/forside/0/2>